

Ontbreken van seksuele ervaring bij volwassenen: prevalentie, beleving en geassocieerde factoren

---

Ellen Van Houdenhove (contact: ellen.vanhoudenhove@ugent.be)

Prof. dr. Guy T'Sjoen

Prof. dr. Paul Enzlin

Achtergrond

Er is weinig geweten gekend over volwassenen die geen enkele seksuele ervaring hebben. Prevalentiecijfers over volwassenen zonder seksuele ervaring zijn zeldzaam en spreken elkaar vaak tegen. Een Frans bevolkingsonderzoek vond dat 0.8% van de vrouwen en 1.4% van de mannen ouder dan 25 jaar nog nooit seks had gehad. Een Amerikaanse bevolkingsstudie vond echter veel hogere cijfers en rapporteerde dat 8.9% van de vrouwen en 13.9% van de mannen tussen 25 en 45 jaar geen enkele seksuele ervaring had gehad. Ander onderzoek spitst zich specifiek toe op seksuele onervarenheid bij mannen of bij vrouwen. Zo toonde een Amerikaans onderzoek naar seksueel gedrag bij mannen tussen 20 en 39 jaar oud aan dat 4.6% nog nooit geslachtsgemeenschap had gehad, terwijl een Amerikaanse studie bij alleenstaande vrouwen tussen 20 en 44 jaar oud concludeerde dat 11.5% geen seksuele ervaring had.

Ook over factoren die mogelijk gerelateerd zijn aan seksuele onervarenheid bij volwassen mannen en vrouwen zijn er weinig onderzoeksgegevens beschikbaar. Er werd wel een verband gevonden met seksuele oriëntatie en met de frequentie waarmee men religieuze diensten bijwoont. Bij vrouwen bleek er tevens een associatie te bestaan tussen enerzijds een hoger opleidingsniveau en een hoger inkomen, en anderzijds het ontbreken van seksuele ervaring. Verder bleek er noch bij mannen, noch bij vrouwen een verband te bestaan tussen seksuele onervarenheid en zelfinschatting van gezondheid, *Body Mass Index* (BMI) of leeftijd.

Opzet van deze studie

Met dit onderzoek willen we nagaan hoeveel volwassen mannen en vrouwen in de Vlaamse bevolking geen ervaring hebben met seks. We exploreren hoe ze zich daarbij voelen en welke motieven ze aangeven voor hun seksuele onervarenheid. Ten slotte beschrijven we verschillen in fysieke en mentale gezondheid, vermijdende hechting en lichaamsbeeld tussen mensen zonder seksuele ervaring en een controlegroep met seksuele ervaring.

Methode

Uit de Sexpert-populatie selecteerden we deelnemers tussen 25 en 80 jaar die op de vraag of ze ooit al met iemand seks hadden gehad 'neen' antwoordden. Seks werd in de vraagstelling omschreven als "allerlei manieren van vrijen waarbij er genitaal contact is, dus het aanraken van de geslachtsdelen van iemand anders". Op die manier maakten we een onderscheid tussen seks en geslachtsgemeenschap, waarbij er penetratie plaatsvindt. Om een vergelijking te kunnen maken met deelnemers die wel al seksuele ervaring hadden, werd een controlegroep geselecteerd. Hierbij werd er voor gezorgd dat de deelnemers uit de controlegroep in termen van geslacht, leeftijd en opleidingsniveau niet verschilden van de deelnemers zonder seksuele ervaring.

Om na te gaan hoe mensen zich voelen bij het feit dat ze nog nooit seks hebben gehad, kregen de deelnemers een lijst van tien emoties gepresenteerd (vijf negatief geformuleerde en vijf positief geformuleerde), die ze moesten beoordelen op een vijfpuntenschaal. Verder kregen de deelnemers een lijst van 16 mogelijke redenen waarom iemand nog geen seks heeft gehad. Voor elk van deze redenen duiden ze op een vijfpuntenschaal aan in welke mate deze op hen van toepassing zijn.

Tot slot onderzochten we of deelnemers met en zonder seksuele ervaring van elkaar verschillen op vlak van fysieke en mentale gezondheid, vermijdende hechting en lichaamsbeeld.

Resultaten

Van de 1473 deelnemers tussen 25 en 80 jaar oud, waren er 32 deelnemers (16 mannen, 16 vrouwen) zonder enige seksuele ervaring. Dit komt neer op 2.2% van de steekproef. De meerderheid van de deelnemers zonder enige seksuele ervaring was ouder dan 40 jaar, lager opgeleid (geen diploma, diploma lager onderwijs of lager middelbaar onderwijs), benoemde zichzelf als heteroseksueel en beschouwde zichzelf als katholiek. Het was opvallend dat 21 van de 32 deelnemers zonder seksuele ervaring wel aangaven een vaste partner te hebben.

De meeste deelnemers rapporteerden positieve emoties met betrekking tot hun seksuele onervarenheid. De helft van de deelnemers was gelukkig over het feit dat ze nog nooit seks hadden gehad, negen deelnemers gaven zelfs aan er trots over te zijn. Desondanks stelden acht deelnemers dat ze zich schaamden en zeven deelnemers waren droevig of ontgoocheld over hun seksuele onervarenheid. Er waren geen verschillen tussen mannen en vrouwen in de frequentie waarmee ze bepaalde gevoelens rapporteerden.

Gevraagd naar motieven voor het feit dat ze geen seksuele ervaring hadden, werd de wens om eerst verliefd te willen zijn, het meest frequent gerapporteerd. Andere vaak gerapporteerde motieven waren de 'wens om eerst een vaste relatie te hebben' of de stelling 'dat het er gewoon nog

niet van gekomen was'. Eén op vier deelnemers gaf aan 'nog niet klaar te zijn voor seks', en ongeveer één op vijf deelnemers stelde 'dat ze bang waren om seks te hebben'. Er bleken geen verschillen te zijn in de redenen die mannen en vrouwen aangaven voor hun seksuele onervarenheid.

Tot slot toonde een vergelijking van de gemiddelde scores van deelnemers met en zonder seksuele ervaring op fysieke en mentale gezondheid, vermijdende hechting en lichaamsbeeld aan dat deelnemers zonder seksuele ervaring een hogere score hadden op vermijdende hechting dan deelnemers met seksuele ervaring.

Conclusie

Dit onderzoek richtte zich op een groep die in wetenschappelijk onderzoek weinig aandacht krijgt, namelijk volwassenen zonder seksuele ervaring. Onze resultaten toonden aan dat 2.2% van deelnemers tussen 25 en 80 jaar nog nooit seks heeft gehad. Dit cijfer komt overeen met wat gerapporteerd werd in ander Europees bevolkingsonderzoek, maar ligt lager dan wat een Amerikaans bevolkingsonderzoek weergaf. Het is echter mogelijk dat de 'ware' prevalentie van seksuele onervarenheid bij volwassenen een stuk hoger ligt, gezien het waarschijnlijk is dat mensen zonder seksuele ervaring weinig geneigd zijn om deel te nemen aan een onderzoek naar seksuele gezondheid.

Voor zo ver ons bekend, is dit het eerste onderzoek dat peilt naar de beleving van en motieven voor seksuele onervarenheid bij volwassenen. Hoewel de meeste deelnemers zonder seksuele ervaring positieve emoties hieromtrent rapporteerden, gaf toch één op vier aan beschaamd te zijn en stelde één op vijf dat ze droevig of ontgoocheld waren over hun seksuele onervarenheid. Door de kleine steekproef was het niet mogelijk om na te gaan of er verschillen waren tussen leeftijdsgroepen in gerapporteerde emoties. Men zou kunnen veronderstellen dat jongere mensen, door de maatschappelijke druk die zij ervaren om toch seksueel actief te zijn, meer negatieve emoties zouden rapporteren dan oudere mensen. Een bevraging van de motieven voor seksuele onervarenheid toonde aan dat er mogelijk twee subgroepen te onderscheiden zijn bij volwassenen zonder seksuele ervaring: een groep die nog geen seks heeft gehad omwille van bepaalde omstandigheden (bijvoorbeeld, nog geen partner gehad hebben) en een groep die nog geen seks heeft gehad omdat ze daar geen nood aan hebben.

In vergelijking met een seksueel ervaren controlegroep, bleken deelnemers zonder seksuele ervaring hoger te scoren op vermijdende hechting. Men zou kunnen veronderstellen dat seksueel onervaren mensen vermijdend gehecht zijn, en seks gaan vermijden omdat dit een intieme relatie met een andere persoon zou impliceren. Toekomstig onderzoek bij een grotere steekproef moet aantonen of deze preliminaire bevindingen kunnen worden bevestigd.